

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr. 879/2008

Dosar nr. 751/1/2008

Ședința publică de la 4 martie 2008

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

La data de 28 ianuarie 2008 a fost înregistrat pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, secția de contencios administrativ și fiscal, sub numărul de Dosar nr. 751/1/2008, recursul declarat de domnul D.C. împotriva hotărârilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 820 și nr. 821, ambele din data de 28 noiembrie 2007, prin care s-a declanșat procedura alegerii noului membru al Consiliului Superior al Magistraturii ca cel de al doilea reprezentat al judecătorilor, solicitând anularea acestora.

În motivarea recursului formulat, petentul-recurent D.C., judecător, președinte al Curții de Apel Craiova și în prezent având și calitatea de membru interimat al Consiliului Superior al Magistraturii, a arătat că dispozițiile legale pe care se întemeiază cele două hotărâri ale Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, respectiv prevederile Regulamentului din 24 august 2005 de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, raportate la art. 4, art. 55 alin. (1) din Legea nr. 317/2004, republicată și modificată prin Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției și art. II alin. (1) din Titlu XV „Modificarea și completarea Legii nr. 317/2004” din Legea nr. 247/2005, nu sunt aplicabile decât cu încălcare flagrantă a principiului neretroactivității legii, consacrat expres de art. 15 din Constituția României.

Potentul-recurent a precizat că în urma alegerilor organizate în anul 2004 pentru Consiliul Superior al Magistraturii, la care a fost desemnat candidat din partea Curții de Apel Craiova, în urma votului exprimat, s-a situat pe locul 5, la data respectivă structura Consiliului, potrivit Legii nr. 317/2004, ce a guvernat alegerile, prevăzând un număr de 4 judecători reprezentanți ai curților de apel.

Potentul-recurent consideră că în temeiul art. 54 din Legea nr. 317/2004, în forma existentă la data alegerilor din noiembrie 2004, a fost constituit în forma sa un drept subiectiv personal, principal și absolut, câștigat și cu caracter irevocabil, ce produce efecte ergo omnes, prin stipularea că, în cazul încetării calității de membru al Consiliului Superior al Magistraturii înainte de expirarea mandatului, Plenul va propune validarea magistratului care a obținut numărul

următor de voturi, al cărui mandat durează până la expirarea mandatului celui în locul căruia a fost ales.

Prin urmare, în opinia petentului-recurent acest drept, câștigat sub imperiul vechii legi, nu poate fi anulat, afectat sau restrâns de legea nouă.

Cu toate acestea, petentul-recurent arată că Plenul Consiliului Superior al Magistraturii i-a încălcat dreptul câștigat, pe de o parte, prin faptul că a solicitat Senatului României, validarea sa ca membru interimar în locul domnului I.G., al cărui mandat a încetat prin pensionare la data de 1 noiembrie 2007, numai până la organizarea de noi alegeri, iar pe de alta prin declanșarea procedurii alegerii noului membru Consiliului Superior al Magistraturii – al doilea reprezentant al judecătorilor – în temeiul Legii nr. 317/2004, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 247/2005, în ceea ce privește noua structură a secției de judecători a Consiliului Superior al Magistraturii și la rezolvarea situațiilor de vacanță, încălcând însă principiul „tempus regit actum” și apreciind că sunt aplicabile retroactiv dispozițiile legii noi.

În fine, recurentul a mai învederat că în cazul său, este evident că – în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare la data alegerilor din luna noiembrie 2004 – și-a câștigat dreptul de a fi validat ca nou membru al Consiliului Superior al Magistraturii atunci când mandatul unuia dintre cei 4 reprezentanți ai curților de apel încetează înainte de expirarea mandatului, iar modificările legislative ulterioare anului 2004, actualmente în vigoare, ce prevăd numai un număr de 3 reprezentanți ai curților de apel și alte reguli în situația încetării mandatului membrilor înainte de termen, nu pot avea efecte „ex tunc”.

La data de 06 februarie 2008, tot pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost înregistrat, sub numărul de Dosar nr. 1133/1/2008, un recurs separat formulat de același petent-recurent, împotriva Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 84 din 24 ianuarie 2008, prin care în principal se solicită, în temeiul art. 29 alin. (8) din Legea nr. 317/2004 republicată, să se constate că executarea hotărârilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, nr. 820 și nr. 821, ambele din 28 noiembrie 2007 este suspendată de drept, iar în subsidiar, în temeiul art. 14 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, republicată, suspendarea executării celor două hotărâri anterior atacate cu recurs, până la soluționarea acestuia.

Reluând motivarea și argumentele deja prezentate în ceea ce privește caracterul nelegal al hotărârilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 820 și nr. 821 din 28 noiembrie 2007, petentul-recurent a arătat că, prin hotărârea nr. 84 din 24 ianuarie 2008, același organism a decis că suspendarea executării acestor hotărâri nu operează de drept și poate fi dispusă numai de instanța de judecată, întrucât cele două hotărâri atacate nu fac parte din

categoria celor ce privesc cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor.

În motivarea acestui recurs îndreptat împotriva hotărârii nr. 84 din 28 ianuarie 2008 petentul-recurent a precizat că interpretarea dată de Consiliul Superior al Magistraturii, cu majoritate de voturi, cu privire la noțiunea de carieră profesională și la categoria din care fac parte cele două hotărâri nu este riguros exactă, întrucât și demnitățile recunoscute de lege, legate de profesia de magistrat și compatibile cu aceasta fac parte tot din cariera profesională a magistratului, astfel că și dobândirea calității de membru al Consiliului Superior al Magistraturii este un drept al fiecărui magistrat care ține în mod necesar de cariera profesională a acestuia.

În fine, petentul-recurent a mai arătat că, raportat la cariera magistraților, hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 820 și nr. 821 din 28 noiembrie 2007 au un conținut mixt, conex și interdependent, deoarece declanșează procedura alegerii celui de al doilea reprezentant al judecătorilor și îi nesocotesc dreptul de a fi validat ca membru Consiliului Superior al Magistraturii reprezentant al curților de apel, astfel că Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, atunci când a pronunțat hotărârea nr. 84 din 24 ianuarie 2008, trebuia să constate că cele două hotărâri atacate cu recurs fac parte din categoria celor privind cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor conform art. 29 alin. (8) din Legea nr. 317/2004.

La cererea petentului-recurent și cu acordul expres al intimatului Consiliului Superior al Magistraturii, în ambele dosare au fost preschimbate termenele de judecată inițial acordate, în temeiul art. 153 alin. (3) C. proc. civ., motivele temeinice constând în faptul că procedura alegerilor declanșantă prin hotărârile atacate se află în derulare, existând pericolul finalizării ei până la soluționarea recursului.

Totodată, la termenul de astăzi, în temeiul art. 164 C. proc. civ. au fost reunite cele două cauze aflate pe rolul Înaltei Curți, fiind evidentă legătura strânsă dintre ele.

Astfel, Dosarul nr. 1133/1/2008 a fost conexat la Dosarul nr. 751/1/2008, în scopul bunei administrări a justiției.

Înalta Curte a fost investită cu soluționarea recursurilor de față, vizând în principal hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 820 și nr. 821 din 28 noiembrie 2007 și conex hotărârea nr. 84 din 24 ianuarie 2008, în temeiul prevederilor art. 29 alin. (5) și (7) din Legea nr. 317/2004, privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Potrivit acestor texte de lege, hotărârile Plenului Consiliului Superior al Magistraturii privind cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor pot fi atacate

cu recurs, de orice persoană interesată, în termen de 15 zile de comunicare sau de la publicare, la secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Verificându-și cu prioritate competența materială, în raport de textul legal arătat, Înalta Curte a invocat din oficiu și a pus în discuția părților, pe cale de excepție, natura juridică a hotărârilor atacate pentru a stabili dacă acestea pot fi calificate ca hotărâri vizând cariera și drepturile judecătorilor sau procurorilor.

Pentru argumentele în continuare arătate, Înalta Curte, examinând înscrisurile aflate la dosar și raportat la prevederile legale incidente, apreciază că hotărârile atacate de petentul-recurent, respectiv nr. 820 și nr. 821 din 28 noiembrie 2007 sunt acte de natură administrativă supuse controlului instanței competente de contencios administrativ, în condiții Legii nr. 554/2004, nefiind hotărâri ce fac parte din categoria celor ce privesc cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor, pentru a atrage competența specială a Înaltei Curți de Casație și Justiție, secția de contencios administrativ și fiscal, conform art. 29 alin. (7) din Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificări.

Prin hotărârea nr. 820 din 28 noiembrie 2007, Plenului Consiliului Superior al Magistraturii a stabilit că adunarea generală pentru alegerea noului membru al Consiliului Superior al Magistraturii – un reprezentat al judecătorilor de la judecătoria – va avea loc miercuri, 16 aprilie 2008, ora 13:00, adunare ce va fi precedată de alegerile pentru desemnarea candidaților, care se vor desfășura miercuri 22 februarie 2008 ora 13:00. Aceași hotărâre care a stabilit că perioada depunerii candidaturilor pentru alegerea membrului Consiliului Superior al Magistraturii este 7 ianuarie–18 ianuarie 2008, a fost emisă în temeiul dispozițiilor art. 6 alin. (2) și art. 7 alin. (3) din Legea nr. 317/2004, privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, coroborate cu dispozițiile art. 3 alin. (1) și art. 9 alin. (3) din Regulamentul privind procedura alegerii membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

Prin hotărârea nr. 821 din aceeași dată, emisă în baza art. 6 alin. (1) și (3) din Regulamentul privind procedura alegerilor membrilor Consiliului Superior al Magistraturii, raportat la dispozițiile art. 10 alin. (1) și art. 13 alin. (3) din Legea nr. 317/2004, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat calendarul desfășurării procedurii alegerii celui de al doilea reprezentant al judecătorilor, conform anexei 1 la hotărâre și a hotărât emiterea anunțului privind alegerea respectivului membru, conform anexei 2 atașate.

În fine, prin hotărârea nr. 84 din 24 ianuarie 2008, după cum s-a menționat deja, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a stabilit că hotărârile atacate cu recurs de recurent, cu nr. 820 și nr. 821 din 28 noiembrie 2007 fac parte din categoria actelor administrativ emise în vederea executării sau organizării

executării legii, fiind supuse controlului judecătoresc, potrivit Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, astfel că și suspendarea executării acestora nu operează de drept și poate fi depusă numai de instanța de judecată.

Înalta Curte reține că hotărârile nr. 820 și nr. 821, prin conținutul lor și raportat la temeiul legal în baza căruia au fost emise, nu se încadrează în categoria celor privind cariera și drepturile judecătorilor, în sensul art. 29 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, republicată și corespunzător reglementării cuprinse în Legea nr. 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor, modificată și completată.

Acest din urmă act normativ reglementează în întreg Titlul II, intitulat „Cariera judecătorilor și procurorilor” aspectele ce conturează conținutul acestei noțiuni.

Sunt astfel reglementate, detaliat și distinct pe capitole, admiterea în magistratură și formarea profesională inițială a judecătorilor și procurorilor, perioada stagiului, numirea judecătorilor și procurorilor, formarea lor profesională continuă și evaluarea periodică, promovarea și numirea în funcțiile de conducere, delegarea, detașarea și transferul, și în fine suspendarea și încetarea funcției de judecător și procuror.

Rezultă așadar că, potrivit legii, cariera judecătorilor sau procurorilor vizează strict parcursul profesional, de la promovarea în profesie și până la încetarea acesteia, în legătură directă cu exercitarea concretă și efectivă a atribuțiilor de judecător și respectiv de procuror.

În același spirit sunt, de altfel, reglementate și implicit definite de aceeași lege și drepturile judecătorilor și procurorilor. În Titlul III al actului normativ sus arătat, se stipulează că stabilirea drepturilor judecătorilor și procurorilor se face ținându-se seama de locul și rolul justiției în statul de drept, de răspunderea și complexitatea funcției de judecător și procuror, de interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de lege pentru aceste funcții.

Din această perspectivă, în spiritul reglementării arătate și din interpretarea acesteia rezultă că participarea la alegerile organizate și chiar dobândirea calității de membru al Consiliului Superior al Magistraturii – organism independent, de reprezentare, garantul independenței justiției – nu reprezintă o etapă necesară în parcursul profesional al unui judecător sau procuror și în sensul prevederilor legale arătate nu se circumscrie în mod expres conținutului noțiunii de „carieră”.

Un alt argument pentru care Înalta Curte apreciază că hotărârile atacate nu se încadrează în categoria celor privitoare la cariera și drepturile judecătorilor ori procurorilor rezidă în caracterul derogatoriu al procedurii legale stabilite de lege pentru contestarea acestor hotărâri care, deși prin natura lor sunt acte juridice cu caracter administrativ¹, în condițiile Legii nr. 317/2004, republicată sunt

supuse controlului judecătoresc de legalitate exercitat de instanța de contencios administrativ numai pe cale recursului, prin derogare de la prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, ce reprezintă dreptul comun în materie.

Cum excepțiile sunt de strictă interpretare, această procedură specială prevăzută de art. 29 alin. (7) din Legea nr. 317/2004, republicată și completată, nu poate fi extinsă, prin analogie sau prin simpla apreciere a unui așa-zis caracter conex, și altor hotărâri adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii, în exercitarea atribuțiilor sale, care nu fac obiect al unor prevederi exprese ale legii.

În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul Superior al Magistraturii, potrivit legii și propriilor regulamente, adoptă hotărâri ce pot fi grupate în mai multe categorii, cum ar fi hotărâri cu caracter normativ, hotărâri privind cariera și drepturile judecătorilor, hotărâri în materie disciplinară sau hotărârile prin care stabilește măsuri privind propria sa activitate sau activitatea instanțelor, a parchetelor de pe lângă acestea.

Atunci când legiuitorul a dorit să instituie căi speciale de atac a hotărârilor adoptate de Consiliul Superior al Magistraturii, care au caracterul juridice ale unor acte administrative, a prevăzut-o expres, cum ar fi în cazul celor vizând cariera și drepturile judecătorilor și procurorilor, ca și în situația acțiunilor disciplinare când Consiliul Superior al Magistraturii funcționează ca instanță de judecată. În toate celelalte cazuri însă hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii pot fi supuse controlului de legalitate exercitat de instanța de contencios administrativ, în condițiile Legii nr. 554/2004.

În considerarea celor mai sus arătate, apreciind așadar că hotărârile atacate ce vizează modul de organizare și de funcționare al Consiliului Superior al Magistraturii, prin alegerea membrilor săi, au natura și caracterul juridice ale unor acte administrative supuse controlului de legalitate exercitat în condițiile Legii nr. 554/2004, Înalta Curte va trimite prezenta cauză spre competență soluționare Curții de Apel București, ce urmează să examineze și să se pronunțe asupra aspectelor de nelegalitate invocate de petent cu privire la cele două hotărâri a căror anulare s-a solicitat, cât și cu privire la cererea de suspendare a executării acestora, raportat la Hotărârea nr. 84/2008, cu atât mai mult cu cât, chiar recurentul-pârât a invocat ca temei subsidiar al cererii conexe, prevederile art. 14 din Legea nr. 554/2004.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Trimite cererea principală și cererea conexă formulate de D.C. împotriva hotărârilor nr. 820, 821 din 28 noiembrie 2007 emise de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii spre competență soluționare Curții de Apel București, secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Irevocabilă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi 4 martie 2008.

1A se vedea în acest sens și Decizia nr. 433 din 21 octombrie 2004 a Curții Constituționale, publicată în M. Of. nr. 1267/29.12.2004.